

Філософ екзистенціаліст у Львові: зустрічі Жана-Поля Сартра зі студентами ЛНУ та з українськими інтелектуалами

Якщо ви навчались у ВНЗ і в вашому розкладі була філософія чи історія філософії, то, напевне знайомі з такою видатною фігурою як Жан-Поль Сартр.

Жан-Поль Емар Шарль Сартр – це лауреат нобелівської премії, від якої він в подальшому відмовився зі словами “письменник не повинен перетворювати себе на інституцію”; мислитель, представник атеїстичного екзистенціалізму, письменник, сценарист й громадський діяч, що одразу припадає до душі юнакам зі своєю сміливою, й дещо максималістською, теорією екзистенційної свободи.

У двох словах екзистенційна свобода за Сартром – це буквально можливість зробити все, що дозволяє вам ваше тіло. Проте мислитель акцентує увагу на наслідках: ми не повинні забувати про них. Адже підсумок, від наших необдуманих дій - це зайва метушня.

Подружнє життя

Про подружнє життя Жана відомо небагато, але точно зрозуміло, що відносини з половинкою у них були “не такі як у всіх”. Словом, екстравагантні.

Його дружина Симона де Бовуар, яку ще називають матір'ю фемінізму другої хвилі, - це французька письменниця, громадська діячка та політична активістка.

Симона проводила майже весь час із чоловіком, допомагаючи йому в редагуванні та публікації його праць, й в поті чола створювала свої власні.

З 1929 по 1943 рік Бовуар викладала в ліцеї, поки не мала змоги жити лише за гроші, отримані від своїх творів. З 1936 по 1939 рік вона працювала вчителем у ліцеї Монгран у Марселі, ліцеї Жанни д'Арк у Руані та ліцеї Мольєра в Парижі.

Найпопулярніші твори Симони – це роман “Мандарини”, трактат “Друга стаття” й роман “Гостя”.

І хоч в їхньому шлюбі вважалось нормою те, що у нас називають “ходити наліво”, після його смерті вона близько шести років не виходила з дому.

Візит Сартра в Україну

У 1964 році у складі офіційної делегації "Юнеско" Сартр відвідав "Тарасову гору" для вшанування стап'ятдесяти річного ювілею Тараса Шевченка. У Києві він зустрівся з українським дослідником екзистенціалізму Іваном Бичковим й згодом мав зустріч зі студентами ЛНУ імені Івана Франка у Львові.

Про перебування Сартра в місті Лева відомо небагато. Хоча існують різні легенди про це. Наприклад, про те, що філософ, стомлений формальними офіційними зустрічами, в якийсь момент позбувся набридливої опіки відповідних осіб і втік до професора геології з Львова, з яким він мав справді інтелектуальну розмову про високі матерії.

Дійсно, Сартр мав зустріч із геологом Євгеном Лазаренком, який був ректором Львівського університету з 1951 по 1963 роки.

Жан Сартр у кафе з друзями та дружиною. Львів 1964

. Джерело: Фотографії старого Львова / <https://photo-lviv.in.ua/>

Крім того, Жан зустрічався у Львові і з Ларисою Лінецькою, колегою Лазаренка з геології.

Очевидно, що міф про взаємний інтерес французького екзистенціаліста та львівських геологів має підставу.

У результаті, приїзд Сартра до Львова став важливою подією для львівської історичної спільноти.